

Závěrečná zpráva o projektu

Grantový program Karlovarského kraje

Údaje o projektu

název projektu: **Podpora populace užovky stromové**

Evidenční číslo smlouvy: **00594/2016-00**

program: **Záchranné programy zvláště chráněných živočichů zejména významných ojedinělým výskytem v České republice na území kraje**

stručný popis projektu - cíle projektu:

1. Vytvořit mozaiku stanovišť a úkrytů v krajině
2. Vybudovat místa vhodná pro jejich rozmnožování
3. Zajistit údržbu a střežení již vybudované odchovny

Děkujeme Karlovarskému kraji za pochopení tohoto důležitého problému, vyjádřené podporou našeho projektu.

Údaje o organizaci

organizace: **EC Meluzína RCAB**

právní forma: **Pobočný spolek (Hlavní spolek: Asociace Brontosaura)**

adresa sídla: **Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01**

bankovní ústav a číslo účtu **: **Raiffeisen Bank 754594036/5500** IČO **: **49752065**

statutární zástupce: **Ing. Martin Lípa** funkce: **vedoucí regionálního centra**

telefon , fax, e-mail (operativní spojení): **777086620, ec.meluzina@volny.cz**

Údaje o osobě zodpovědné za realizaci projektu

jméno: **Ing. Martin Lípa**

korespondenční adresa: **Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01**

e-mail: **ec.meluzina@volny.cz** **GSM: 777086620**

Provedení projektu:

1. Zajištění údržby stávajících odchoven.

V lokalitě jsou udržována dvě místa v režimu, který vyhovuje rozmnožovacímu cyklu druhu. Jedná se o hromady záhřevného organického materiálu s vloženými kusy dřev nebo dutými kmeny. Hmoty je přidávána postupně a po malých částech během vegetace. To zaručuje možnost inkubace snůšek vajec a na konci vegetace i bezpečné opuštění odchoven.

Větší množství organické hmoty je přidáváno mimo vegetaci, kdy jsou odchovny připravovány na novou sezónu.

Pokud je nutné překopání nebo jiná zásadní manipulace se substrátem v odchovně, je též prováděna v době od listopadu do března. V průběhu těchto zásahů jsou nalézány zbytky snůšek užovek stromových. V září a říjnu se v okolí objevují čerstvě vylíhlá mláďata.

V květnu bylo v okolí odchoven v minulých letech opakovaně sledováno páření dospělých užovek. Všechny tyto jevy dokladují, že odchovny jsou pravidelně užívány adultními jedinci k rozmnožování.

2. Údržba mozaiky stanovišť a úkrytů v širším okolí odchoven.

Pro úspěšnou reprodukci v odchovně je samozřejmě důležité nejbližší okolí, které musí zaručit bezpečnou přítomnost dospělců druhu a také bezpečné opuštění odchovny pro vylíhlá mláďata. Nejbližší okolí odchoven je sečeno ručně kosou a vždy tak aby odchovna měla přímý kontakt s vysokou vegetací. Před sečením je sečené místo prochozeno, aby se přítomné užovky ukryly.

3. Udržování míst vhodných pro jejich přezimování.

Pro přezimování plazů jsou důležité masivní zemní dutiny. V lokalitě se snažíme především uchovat a dále rozšiřovat masivní kamenné snosy a sutě.

Suché zídky slouží i jako základna pro bezpečné přežití chladných period během léta, kdy jsou užovky velmi zranitelné predátory. V lokalitě byla jedna zídka v minulosti vybudována a nyní je pravidelně užívána užovkami zejména při svlékání.

Realizace tohoto projektu byla podpořena dotací Karlovarského kraje

V případě všech opatření projektu je důležité, že probíhají ve prostředí, které je dobře zajištěno před vniknutím černé zvěře i dalších predátorů. Lokalita se stala stabilním refugiem pro rozmnožování a šíření druhu do okolí. Významným způsobem přispívá ke stabilizaci populace na území záchranného programu druhu.

Další aktivity

Mimo uvedenou lokalitu provádíme monitoring a údržbu dalších lokalit s cílem poznat místní biologii druhu a jeho ekologické nároky v rámci areálu v Poohří. V roce 2016 jsme konkrétně pečovali o lokality Boč a Jakubov. Jednalo se o sledování výskytu plazů a drobné práce na údržbě bylinného a křovinného patra.

V lokalitě Boč byl potvrzen opakovaně výskyt užovky stromové, užovky obojkové a užovky hladké. Ojedinělý byl výskyt zmije obecné.

V Lokalitě Jakubov nebyl dosud výskyt užovky stromové potvrzen. Vzhledem k tomu, že přímo lokalitou probíhá hranice území záchranného programu, je pravděpodobné že skutečně nebyla do roku 2016 osídlena populací druhu. Dosud se zde běžně vyskytuje užovka obojková a užovka hladká. Výskyt zmije obecné nebyl prokázán.

Cíle projektu které byly splněny:

1. Umožnit rozmnožování užovky stromové v místech jejího pravidelného výskytu.
2. Zajistit nenápadný dohled zabraňující nelegálním odchytům.
3. Zajistit bezpečné úkryty pro užovky stromové během letní i zimní sezóny.
4. Pokračovat s přípravou populace užovky na rekonstrukci silnice č.13

Předpokládané výstupy projektu, které byly dodrženy:

1. Údržba dvou zařízení pro rozmnožování užovky stromové.
2. Údržba širšího okolí odchoven - celková výměra ploch: cca 2,2 ha
3. Fotodokumentace.

Realizace tohoto projektu byla podpořena dotací Karlovarského kraje

Fotodokumentace projektu

Užovka stromová vyhledává připravené úkryty zejména v období svlékání, kdy je na stanovišti velmi zranitelná.

Opatření projektu jsou účinná - kriticky ohrožená užovka stromová je na lokalitě nejhojnějším druhem užovky.

Realizace tohoto projektu byla podpořena dotací Karlovarského kraje

Na lokalitě Boč je monitorována síť masivních úkrytů z větví a rovnaného dřeva.